

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 05 lipca 2024 r.

Poz. 3462

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.190.2024.KN WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 1 lipca 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, poz. 721)

stwierdzam nieważność

§ 3 ust. 1 uchwały Nr III/20/2024 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 27 maja 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu, trybu oraz organów i osób uprawnionych do udzielania ulg w spłacaniu należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Gminie-Miasto Stargard lub jej jednostkom organizacyjnym oraz warunków dopuszczalności pomocy publicznej.

Uzasadnienie

W dniu 27 maja 2024 r. Rada Miejska w Stargardzie podjęła uchwałę Nr III/20/2024 w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu, trybu oraz organów i osób uprawnionych do udzielania ulg w spłacaniu należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Gminie-Miasto Stargard lub jej jednostkom organizacyjnym oraz warunków dopuszczalności pomocy publicznej.

Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 3 czerwca 2024 r.

Materialnoprawną podstawę podjęcia uchwały Nr III/20/2024 stanowi, przywołany przez Radę art. 59 ust. 1 – ust. 3 ustawy o finansach publicznych¹⁾. Zgodnie z tym przepisem w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem dłużnika lub interesem publicznym należności pieniężne mające charakter cywilnoprawny, przypadające jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom organizacyjnym wymienionym w art. 9 pkt 3, 4 i 13, mogą być umarzone, terminy ich spłaty mogą zostać odroczone lub płatność tych należności może zostać rozłożona na raty, na zasadach określonych przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, z zastrzeżeniem ust. 4 (ust. 1), organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określi szczegółowe zasady, sposób i tryb udzielania ulg, o których mowa w ust. 1, warunki dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną, oraz wskaże organ lub osobę uprawnione do udzielania tych ulg (ust. 2), organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może, w drodze uchwały, postanowić o stosowaniu z urzędu ulg, o których mowa w ust. 1, w przypadku wystąpienia okoliczności wymienionych w art. 56 ust. 1 (ust. 3).

W świetle art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej²⁾ organy samorządu terytorialnego uprawnione są do wydawania aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze działania tych organów, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. Oznacza to, że do wydania aktu prawa miejscowego wymagane jest zawarte w ustawie odrębne upoważnienie konkretnego organu do uregulowania w określonej formie danego zakresu spraw. Jednocześnie konstytucyjna zasada praworządności wyrażona w art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i mieściła się w granicach prawa. Wynika to również wprost z przepisów ustawy o samorządzie gminnym, a zwłaszcza z art. 40 ust. 1 tej ustawy, zgodnie z którym na

¹⁾ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.).

²⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. 1997 r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy.

Wobec brzmienia przywołanych wyżej unormowań – z uwzględnieniem cytowanych przepisów ustawy o finansach publicznych – nie budzi wątpliwości organu nadzoru kompetencja Rady Miejskiej w Stargardzie do podjęcia uchwały w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu, trybu oraz organów i osób uprawnionych do udzielania ulg w spłacaniu należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Gminie-Miasto Stargard lub jej jednostkom organizacyjnym oraz warunków dopuszczalności pomocy publicznej.

Jednakże, w ocenie organu nadzoru § 3 ust. 1 uchwały Nr III/20/2024 podjęty został z naruszeniem przepisów obowiązującego prawa. Zgodnie z tym przepisem *umorzenie należności może nastąpić w całości lub w części w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem dłużnika lub interesem publicznym Gminy Miasto Stargard.*

Tymczasem, w myśl art. 59 ust. 3 ustawy o finansach publicznych organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może, w drodze uchwały, postanowić o stosowaniu z urzędu ulg, o których mowa w ust. 1, w przypadku wystąpienia okoliczności, które wymienione zostały przez ustawodawcę w art. 56 ust. 1. Dodatkowo, zgodnie z art. 57 ww. ustawy na wniosek dłużnika: należności mogą być umarzane w całości - w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem dłużnika lub interesem publicznym, należności mogą być umarzane w części, terminy spłaty całości albo części należności mogą zostać odroczone lub płatność całości albo części należności może zostać rozłożona na raty - w przypadkach uzasadnionych względami społecznymi lub gospodarczymi, w szczególności możliwościami płatniczymi dłużnika.

Kwestionowany zapis uchwały Nr III/20/2024 po pierwsze nie precyzuje czy dotyczy on umarzania należności na wniosek dłużnika, czy też udzielanych z urzędu, po drugie przesłanki w nim wymienione – ważny interes dłużnika lub interes publiczny Miasta Stargard – odnoszą się do umorzenia należności zarówno w całości, jak i w części. Tymczasem, ustawodawca przewidział wymienione kryteria do umorzenia należności wyłącznie w przypadku kiedy są one umarzane w całości. Dodatkowo, użyte w przepisie art. 57 pkt 1 sformułowanie „interesu publicznego” jest pojęciem szerszym, niż kryterium interesu publicznego danej jednostki samorządu terytorialnego.

Zdaniem organu nadzoru, uchwała Rady nie może regulować jeszcze raz tego, co jest już zawarte w obowiązującej ustawie, w szczególności z dokonaniem nieuprawnionej modyfikacji. Taka uchwała, jako istotnie naruszająca prawo, jest w takim zakresie nieważna. Trzeba bowiem liczyć się z tym, że powtórzony lub zmodyfikowany przepis będzie interpretowany w kontekście uchwały, co może spowodować całkowitą lub częściową zmianę intencji prawodawcy.

Mając na względzie powyższe, wobec przedstawionej w niniejszym rozstrzygnięciu argumentacji, stwierdzenie nieważności § 3 ust. 1 uchwały Nr III/20/2024 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 27 maja 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu, trybu oraz organów i osób uprawnionych do udzielania ulg w spłacaniu należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Gminie-Miasto Stargard lub jej jednostkom organizacyjnym oraz warunków dopuszczalności pomocy publicznej, uznać należy za konieczne i w pełni uzasadnione.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania przedmiotowego rozstrzygnięcia.

I Wicewojewoda Zachodniopomorski

Bartosz Brożyński